

U judaizmu nije dozvoljeno postavljanje obeležja niti održavanje verskih obreda drugih religija. To se smatra oblikom idolopoklonstva (זרה עבודה – avoda zara), što je strogo zabranjeno u jevrejskom zakonu (halaha).

📖 Osnovni izvori i objašnjenja:

1. Deset zapovesti – Izlazak 20:3–5 (כ' שמות)

> „Nemoj imati drugih bogova osim mene. Ne pravi sebi rezan lik niti kakvu sliku onoga što je gore na nebu, dolje na zemlji ili u vodi pod zemljom. Ne klanjaj im se i ne služi im...“

◆ Ovo je direktna zabrana idolopoklonstva, što uključuje i činjenje radnji koje pripadaju drugim religijama.

2. Talmud – Traktat Sanhedrin 63b

> „Svako ko priznaje božanstvo osim Boga Izraela, kao da poriče celu Toru.“

◆ Ovde se jasno pokazuje stav da i verbalno priznanje drugih bogova ili verskih obreda predstavlja tešku povredu jevrejskog zakona.

3. Mišneh Tora – Rambam (Maimonides), Hilchot Avodat Kochavim 1:1–2

> „Izraelski narod je zapoveden da ne uči dela idolopoklonika, niti da praktikuje njihove običaje, niti da pravi kipove...“

◆ Rambam izričito zabranjuje čak i pasivno učestvovanje u verskim običajima drugih religija, kao i postavljanje verskih simbola koji nisu deo judaizma.

4. Šulhan Aruh, Jore De'a 147

> Zabrana ulaska u mesta idolopoklonstva, zabrana uživanja u bilo kakvom simbolu koji ima veze sa drugim religijama.

◆ Ova halahička kodifikacija zabranjuje ne samo obrede već i fizičko prisustvo u svetištima drugih religija, ako to uključuje poštovanje tih religija.

Zaključak:

Prema svim glavnim izvorima jevrejskog prava, nije dozvoljeno:

- postavljanje krstova, kipova, oltara, ikona i sličnih obeležja;

- prisustvovanje ili učestvovanje u verskim obredima drugih religija;

- bilo kakvo izražavanje poštovanja prema drugim božanstvima.

¶ Napomena:

Postoji razlika između pokazivanja poštovanja prema ljudima drugih vera (što jeste dozvoljeno i čak preporučeno u duhu mira i suživota) i učestvovanja u njihovim religioznim praksama (što je zabranjeno).

Ako su hrišćani bez znanja ili pristanka Jevreja postavili krst na jevrejskom groblju, prema jevrejskom zakonu (הלכה – halaha), to predstavlja ozbiljan problem, ali odgovornost ne leži na jevrejskoj zajednici dokle god to nije učinjeno njihovom voljom ili uz njihovo odobrenje.